CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

În premier? pentru Republica Moldova, persoanele declarate incapabile vor putea avea acces liber la justi?ie

paik · Monday, November 21st, 2016

În aprilie 2016, Asocia?ia Promo-LEX a solicitat ridicarea excep?iei de neconstitu?ionalitate pentru a verifica constitu?ionalitatea articolelor 57 alineatul 2, 58 alineatul 21, 170, alineatul 1, litera c, 267, litera b, a 306, alineatul 1 ?i articolul 308 alineatul 2, Codul de Procedur? Civil? a Republicii Moldova. Curtea Constitu?ional?, la 17 noiembrie 2016, a declarat neconstitu?ionale prevederile ce limiteaz? excesiv drepturile persoanelor cu dizabilit??i.

Hot?rârea privind limitarea excesiv? a drepturilor persoanelor cu dizabilit??i este compus? din 2 p?r?i: prima se refer? la dreptul de acces la justi?ie, iar a doua la capacitatea juridic? civil? ?i institu?ia tutelei. Pân? recent, dac? o persoan? suferea de o dizabilitate mintal?, fie ea ?i minor?, putea fi u?or declarat? incapabil?, într-o procedur? mai mult formal?, ?i lipsit? totalmente de posibilitatea de a-?i exercita drepturile. Aceasta nici m?car nu putea contesta hot?rârea prin care era declarat? incapabil?, iar ca urmare, era numit un tutore ce lua toate deciziile în numele persoanei declarate incapabile.

Avocatul Promo-LEX, Dumitru Sliusarenco, sus?ine c?, hot?rârea Cur?ii este una dintre cele mai importante din anul 2016 ?i acest succes a putut fi ob?inut ca rezultat a mai multor ani de eforturi conjugate ale Asocia?iei Promo-LEX, Oficiului Avocatului Poporului ?i mai multor organiza?ii neguvernamentale. Avocatul a mai men?ionat c?, prevederile normative declarate neconstitu?ionale, de?i sunt de jure menite s? asigure un echilibru eficient de protec?ie ?i acces la justi?ie pentru persoanele declarate incapabile, de facto constituiau cel mai important impediment pentru aceste persoane în realizarea dreptului efectiv de acces la justi?ie.

În sesizarea Asocia?iei Promo-LEX c?tre Curtea Constitu?ional?, au fost invocate mai multe articole ce se refer? la dou? aspecte majore ce vizeaz? drepturile persoanele declarate incapabile. Primul aspect – posibilitatea persoanelor declarate incapabile de a depune cereri în instan?ele de judecat?, inclusiv de a contesta hot?rârile ?i deciziile judec?tore?ti. Iar al doilea, se raporteaz? la posibilitatea persoanelor declarate incapabile de a participa nemijlocit în procesele de judecat? sau de a-?i angaja un avocat. Astfel, o categorie întreag? de persoane, care pân? în prezent erau total izolate de societate, vor avea posibilitatea s?-?i revendice ?i s?-?i apere drepturile în instan?ele de judecat?.

Amintim c?, anual în Republica Moldova sunt declarate incapabile ?i private de drepturi

fundamentale circa 250 de persoane, conform datelor din 2015 ale Ministerului S?n?t??ii. Majoritatea persoanelor lipsite de capacitate juridic? sunt plasate în institu?ii medicale sau reziden?iale specializate, f?r? posibilitatea de a decide singure asupra acestei m?suri ?i f?r? posibilitatea de a p?r?si de sine st?t?tor aceste institu?ii, în multe cazuri aceasta fiind o izolare pe via??. Totodat?, efecte limit?rii accesului la justi?ie pentru persoanele cu dizabilit??i pot duce la: pierderea locuin?ei sau altor bunuri, imposibilitatea de a participa la ac?iunile de divor? sau de a ini?ia aceste ac?iuni, imposibilitatea de a depune plângeri penale ?i a beneficia de o investiga?ie eficient?, imposibilitatea de a participa la ac?iuni de succesiune, etc. În anul 2015, în Moldova, erau în total 3267 de persoane lipsite de capacitatea juridic?.

Articol preluat integral de pe site-ul www.promolex.md.

This entry was posted on Monday, November 21st, 2016 at 11:35 am and is filed under Nout??i
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.